

Funkcja Lapunowa

W przedstawionych ćwiczeniach funkcja Lapunowa $V(x)$ jest stosowana do badania stabilności układu

$$\dot{x} = f(x), x \in \mathbb{R}^n$$

1. Co oznacza, że punkt równowagi jest stabilny ? Co oznacza, że punkt równowagi jest stabilny asymptotycznie ?
2. Podstawowe właściwości funkcji Lapunowa
Narysuj funkcję $V(x_1, x_2) = x_1^2 + x_2^2$.
Wskaż, dlaczego funkcja $V(x)$ jest skalarna, wypukła, nieujemna oraz posiada ciągłą pochodną.
Na otrzymanym wykresie wykreśl kilka przykładowych kierunków zmian funkcji, czyli wektory $\nabla V(x_1, x_2)$
3. Orientacja zmian funkcji Lapunowa $\nabla V(x_1, x_2)$ względem funkcji $f(x)$
Na otrzymanym rysunku dorysuj kilka możliwych położenia funkcji $f(x)$ (funkcja skierowana na zewnątrz, do środka, styczna do V). Która z zaobserwowanych sytuacji wskazuje na stabilność układu ?
4. Stabilność w sensie Lapunowa

Niech: (a) $x^* = 0$ będzie punktem równowagi dla układu $\dot{x} = f(x)$

(b) $V(x)$ będzie funkcją skalarną, wypukłą, nieujemną oraz posiadającą ciągłą pochodną

Jeżeli (1) $V(0) = 0$ i $V(x) > 0$ dla $x \neq 0$ oraz

(2) $\dot{V}(x) \leq 0$

wtedy punkt x^* jest stabilny.

Jeżeli (2) $\dot{V}(x) < 0$,

wtedy punkt x^* jest asymptotycznie stabilny

Jeżeli (2) $\dot{V}(x) \leq 0$ oraz $\dot{V}(x) = 0$ tylko dla $x = x^*$,

wtedy punkt x^* jest asymptotycznie stabilny

Zaproponuj implementację przedstawionych reguł logicznych

5. Układowi $\dot{x} = -x$

odpowiada funkcji Lapunowa $V(x) = x^2$, ponieważ
$$\dot{V}(x) = 2x\dot{x} = -2x^2$$

Z tego wynika, że punkt równowagi x^* jest asymptotycznie stabilny.

Rozwiąż to zadanie za pomocą programu z zadania nr 4. Zaproponuj metodę obliczania funkcji $\dot{V}(x)$ (numeryczną lub symboliczną).

W sprawozdaniu należy opisać:

- a) czego dotyczyło laboratorium,
- b) przedstawić sposób rozwiązania zadań 1-5,
- c) jakie są zalety i wady omawianego zagadnienia.